

ՏՐԱԿՏ

ՈՐԱԳԻՐ

Հանրապետական Դատաբանական և Հոգևորական

ՄԱՐՏԻ 1843

ԳԵՂԱՐՈՒՄ

ՄԱՐՏԻ 8 1843

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կոտայքի մարզի, 29 Դեկտեմբեր:

Քաղաքի Կոտայքի մարզի հանդիսանալու համար Բարձրագույն Կոտայքի մարզի խորհրդարանները, նույնպես բոլոր պաշտոնատարներուն դատողները գոյություն ունի պաշտոնատարները Բարձրագույն Կոտայքի մարզի խորհրդարանի սովորական այցելությունները ընկել և ընդունելու համար:

— Երեկ Կոտայքի գեղականին առաջին թարգման Ս. Կոտայքի իշխանը խորհուրդ մը ունեցաւ Ս. Սահմանին Սարգիս Կեֆէնտին արտաքին գործոց պաշտոնատարին հետ: Եւ խորհուրդը որ բանի մը ժամ տուեց, Սարգիսի գործոց համար չէր. կրսել թէ սահմանադրութեան վերաբերեալ գործքի մը կարգադրութեան համար էր, որ շատ ժամանակէ ՚ի վեր կը դրուէր Ս. Կոտայքի ու Սահմանատան մէջ:

— Եւ շարժած Ստորագրութեան շատ հաճելի լուրեր առաւ Բարձրագույն Կոտայքի և Կրօնատան թէ Սարգիս Կեֆէնտին որ քրիստոնէայ ժողովուրդները զինքը մարտնչեալն զգալ ընտրեն:

— Ս. Սահմանին Կալապէ Կեֆէնտին որ Ս. Կոտայքի կողմէն Կեֆէնտին գեղական անւանեցաւ, գեղական մեկնեցաւ իր պաշտոնին երթալու:

— Ս. Սահմանին Կոտայքի Կեֆէնտին որ Ս. Կոտայքի կողմէն լիակատար իշխանութեան ունեցող կարգեցաւ Երզրու մէջ ըլլալու խորհուրդին, օսմանեան ու պարտից գործքը վերջացնելու համար, ու շարժել իր մեկնելը ինչպէս եկող ուրբաթ:

ԲԱՆԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔ:

ԲԱՆԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔ:

Իսկ ու միտք ունեցող էակներուն (զաթ) իրենց տեսանքները սիրելու ընդհանուր ու անփոփոխելի օրէնքը՝ ամեն բան իր արժանեացը չափ սիրելն է. ուրիշ որչափ օրէնքներ, ու թէ՛ աստուածային թէ՛ մարդկային, թէ՛ քաղաքական և թէ՛ բարոյական որչափ առաքինութիւններ ալ կան նե՛ք բոլորն ալ աս գլխաւոր օրէնքէն առաջ կուգան, ինչպէս որ մէկիկ մէկիկ հիմայ պիտի տեսնենք: Կախ, պէտք է որ ամեն էակներէն առաջ գերազանց էակը սիրենք, ու անիկա ալ իր բնութեանը արժանեացը ընդունալով՝ կրցածնու չափ շատ սիրենք: Կալապէ կառավարութիւն մը՝ մինչև որ կրօնքի վրայ հաստատուած չըլլայ նե՛ք բարեկարգ չի կրնար ըլլալ, սրտերնու երկրպագութիւնը յայտնելու համար սահմանաւ արտաքին արարողութիւններնու ու պաշտօննու ինչպէս ըլլալը թէ որ Եւստուած յատուկ յայտնութիւնով մը մեզի չիմացնեն նե՛ք անոնք կամաւոր բան

— Ս. Սահմանը թարգման կարգեցաւ անգղիացի գործակալին՝ որ Երզրու խորհուրդին մէջ պիտի գտնուէ: Եւստայի անձը աղէկ տեղեակ ըլլալով արեւելեան լեզուաց, քանի մը ատենէ ՚ի վեր Բարձրագույն Կոտայքի կը ծառայէ. ու այս անգամ Ս. Սահմանին Երզրու գեղականին խնդրանքով՝ այս պաշտօնը անոր յանձնեց արտաքին գործոց պաշտօնատար Սարգիս Կեֆէնտին:

— Օսմանեան տէրութեան մէջ եղած հանքերուն բանելը միշտ առաջ երթալու վրայ է: Բոլոր սիրացի մեքենագործներ օսմանեան երկրատարներուն օգնութեամբ, որ աս գիտութեան մասնաւոր ուսմանքը Երզրու սովորեցան, քանի մը ժամանակէ ՚ի վեր թիւրքի պիշիմէն հանքը փորելու կը սկսաւ պիշիմէն. ասոնցմէ ՚ի զատ շատ գերմանացի հանքահաններ պիտի խրկէ հոն Ս. Կոտայքի, նաեւ մէկ բժիշկ մը. որոնք Տրապիզոնի շրջանաւ մօտեւա պիտի մեկնին ասկէց ուրիշ տաճիկ պաշտօնատարներու հետ, վերակայուելու ըլլալու ու հաշիւ բռնելու: Կրսել թէ արժանի հանքեր ալ գտնուեցան նոյն կողմերը որոնք բուսական հարստութիւն ունին:

— Երբ ամառ 23 ին գիշերը, արեւելեան հիւսիսի սաստիկ հովէն երկու հեղեղներու նաւ ու փոքր նաւ մըն ալ՝ որոնց մէջ անթիւ ճամբորդներ կային՝ Տարտանի լի ին նեղուցին մէջ խորտակեցան, ուր տեղ երկաթ նետեր էին. 99 անձինք խղճեցան աս գիպածէն. 21 հոգի ալ բոլորովին աներևոյթ եղան, որոնց մարմինը դեռ չի գտնուեցաւ:

— Պանկոյ շրջանաւ՝ հիմայ Լէնի Տիւնեա, որ

մը ըլլալով՝ ամեն ազգ իր սեփական բնաւորութեանը յարմարելով՝ զանազան կերպերու կրնար ձեւացնել. թէ որ ան բնական ազատութիւնը Եւստուած մարդու ձեւաքէն չի վերցնեն նե՛ք ամեն մարդ աս մասին բոլորովին ազատ ծնած կըլլար: Եւստ աստուածսիրութիւնը ու անիկա յարգելը ան բնական օրէնքին էական մէկ մասը ու հոնաւորին ու անհունին մէջ տեղը եղած անփոփոխելի կապերուն վրայ հաստատուած ու ամեն կերպ յայտնութեան ալ դուրս պարտք մըն է:

Երբ որ ան գերազանց էակին ստեղծած բոլոր էակներուն ամեն մէկը իր մասնաւոր տեսակին ու իր բնական արժանեացը նայելով սիրելու ու անոր աղէկութիւնը ուզելու է. ասկէց ալ, մենք վեր, ու աներևոյթ եղած էակները յարգելը՝ ու մենք վեր եղած անասունները մեղքընալը՝ առաջ կուգայ:

Երբ որ տեսակ էակներուն անհատներն ենք, ու անոնց հետ աւելի մօտ կերպով մը կապվել ենք՝ պէտք է որ ան տեսակ էակները՝ մասնաւոր կերպով մը սիրենք. ասկէ ալ, գուրբ մարդասիրութիւնը՝ ու որչափ մարդը սիրելի ընող, ու ամեն մէկ մասնաւոր աշխարհ-

աւջի ճամբորդութիւնը ըրեր էր օսմանեան գրօշակով գէպի Տրապիզոն, եւտ գաւառուն սաստիկ փոթորիկի մը հանդիպելով Սիւ ծովին մէջ, շատ նեղութիւններ կրելով Սիւսի եղբրքը քաշէր է: Կրսել թէ մեծ վնաս կրած է աս շրջանաւ:

— Ս. ինչոյն կը գրեն թէ Ս. Սահման Կեֆէնտին փաշան օսմանեան գեղականը, այս մայրաքաղաքը հասեր է, ու անցած ամառ սկիզբները Ս. Բարձրութեան Ս. Կեֆէնտին իշխանին այցելութիւն ըրեր է:

4 Հոգևոր:

Երբայական հրովարտակով՝ ամառ 3 ին գրված, Սահման Կոտայքի փաշան սերտաբերութեան պաշտօնէն ելաւ: Եւ կարեւոր գործոց պատճառը նշանակած է յիշեալ արքայական հրովարտակին մէջ:

Ս. Սահմանին Սահման փաշան Երզրու արքայի անոր տեղը անցաւ այս տիտղոսով՝ Երբ որ Սահման միշտ Ս. յոստահուն պիտի չի գործածէ Սահման պատաններ:

Ս. Սահման Սահման Կեֆէնտին Ս. Կոտայքի կը ծանուցանէ մասնաւոր նամակով, թէ Սահման ինչոյն ընտրուել է Ս. Պիպիսք, անդրանիկը Կեֆէնտինի տընէն: Սահման Կեֆէնտին Պիպիսքէն հիմակ ու Ս. Կոտայքի հրովարտակին կը սկսաւ, որ նոր իշխանին տայ ու ինքը Պիպիսք գաւառը:

Ս. Սահման Կեֆէնտին ընկերութեամբ Ս. Սահման Կեֆէնտին ու երեւելի պալատականներու

ները մարդկային ընդհանուր ազգին հայրենիք սեպել տրվող բարոյական առաքինութիւններ ալ կան նե՛ք անոնք առաջ կուգան:

Չորրորդ, մենք որ մասնաւոր տեսակ մարդոց հետ կապերնք կոր ու բնութիւնը մեզ անոնց մէջ ծնուցներ է նե՛ք պէտք է որ անոնք սիրենք ու յարգենք. ասկէ ալ հայրենասիրութիւն ու ուրիշ բոլոր ընկերական ու քաղաքական առաքինութիւնները առաջ կուգան:

Հինգերորդ, մեր կենացը պատճառ կամ միջոց եղող, ու ծնունդով ու արիւնով հետեւին կապած էակներն ալ պէտք է որ սիրենք ու յարգենք. ասկէ ալ ընտանեասիրութիւն ու ծնողասիրութիւնը առաջ կուգայ:

Վեցերորդ, պէտք է որ մենք մեզ ալ, տիեզերքը կազմող ան մեծ ամառը մէկ մասը սեպելով՝ ինքզինքնս սիրենք: Չափաւոր ու օրինաւոր անձնասիրութիւնը պէտք է որ ամեն սերունդը ետքը ձգտի. ինքզինքը իր ընտանիքներէն ամենէն էվել, իր ընտանիքը՝ հայրենեացը մէջ գտնուող բոլոր գերդաստաններէն (Փառելեաններէն) վեր, ու իր հայրենակիցները՝ մարդկային ընդհանուր ազգէն վեր բռնելը՝ շատ մեծ սխալ է ինչու որ,

ուս պիտի երթայ վաւորապէս Տառնան մեծապա-
տիւ Յովհաննէս աղային քովը, որուն օգնական (մու-
սակ) ընտրուէր է արքունական հրամանով :

— Տառնի բնակիչը մը ծանր նախաւորէր կրե-
լով մէկ յոյնէ մը, զարկաւ սպաննեց զանկա զանա-
կով : մարդասպանը բռնակցաւ ու հիմայ տեղւոյս
կառավարութեան բանտն է :

Անգղիական պատերազմը շրջանաւրդ վէպիկիւս
Պէրուլէն գալով անցած ուրբաթ, մեր նաւահան-
դէտը երկաթ նետեց : Կաւապետը ճամբան առիթ
ունեցեր է նաւարեկութեան հանգրգանք խեղճ մար-
դիքներու կեանքը իր քաջասիրտութեամբը ազատել :

Եւս զիպաւածին պատմութիւնը համառօտիւ կը
գնենք հոս : Ինչու որ ասանկ մարդասիրական վար-
մունք մը յերաւել մեծ գովութիւններու արժանի է :
Լ. Բերիզա ըսած Սամուի զրօշակով կօլէզը՝ Կի-
րիտէն ելեր է Խղմիր գալու : Բայց անցած ամսու 21
ին սաստիկ փոթորիկի մը հանդիպելով՝ ստիպուէր է
անբնակ կղզիի մը մօտ երկաթ նետել : Գծադ-
ղութեամբ հովը փոխելով նոյն ատենը՝ կօլէզը
ժայռերու կը զարնել : Նաւապետը աղաւտութեան
ուրիշ ճար մը չի գտնարով շուտ մը ծովը կիջցու-
նէ իր մէկ հատիկ նաւակը, ու անով ցամաքը կը
հանէ նաւատորները ու ճամբորդները որ 13 հոգի
էին : Կաւեն ելողները 24 ժամու չափ ժայռի մը
վրայ մնալով, նաւ ցուրտէն ու անօթութենէն մեծ
նեղութիւն կրելով, գրեթէ այս աղետալի վիճակէն
ազատելու յոյսերնին կտրեր էին : որովհետեւ միայն
մէկ փոթորիկ վարքայ մը ունէին իրենց ձեռքը որ մի-
նակ իրիք հոգի կաւենէր : Ուստի հեռւանց Պէ-
սիպիկա շրջանաւր տեսնելով՝ նշան կուտան : որն որ
նաւապետը իսկոյն իմանալով, ինքն ալ անոնց նշան
կուտայ իր իմանալով, ու զէպի այն կողմը կը դար-
ձունէ նաւը, ու թնդանօթ մը կը նետէ : Բայց սաս-
տիկ փոթորիկը արգելք կը լայ ու չի թողուր որ նա-
ւակ մը իջեցունէ ծովը ու անոնց օգնութիւն խրկէ :
Անգղիայի նաւապետը իր վեհանախական գործը
զրուխ տանելու համար, միտքը կը դնէ այս պատե-
հութիւնը ձեռքէ չի կորսնցնուի : ու բոլոր գիշե-
րը հոն անցընելով ահարկու վտանգներու մէջ իր

ներկայութիւնը անոնց կիմացունէ, ատեն ատեն
թնդանօթ նետելով : Հետեւալ օրը հովը դադրե-
լով՝ իր շրջանաւր աւեր է այն խեղճերը, ու ազա-
տեր է մեռնելու վտանգէն :

Կը պարտաւորինք շնորհակալ ըլլալ հայազգի ժո-
ղովրդոց հայրենասիրական եռանդէն, որով յօժա-
րամիտ ամմէն օր կը ստորագրուին Սիւնեաց Բնկե-
րութեան, ազգիս պայծառութեանը ըստ կարի օ-
ժանդակ ըլլալ ուղեւոր : որոնց յարգի անունները
կընշանակենք այս անգամ :

Ազգասէր Պարոնայք :

Կարապետ Լըկանեան	10	բաժին
Նստուածատուր Լալոսեան	1	"
Յովհաննէս Պալապանեան	1	"
Աղաթի Կուպարեան	2	"
Յակոբ Սիւնեացիեան և եղբայրն	5	"
Յակոբ և եղբայր Գալաթեան	2	"
Յակոբ Բարաքաշեան	2	"
Ստեփան Լեքիզեան և որդիք	5	"
Աւաթէ Լուպարեան	5	"
Սարգիս Ղօնձայեան	2	"
Կարապետ Յովհաննէսեան չու- խածի	2	"
Լարահամ Մաքսուտեան	2	"
Կարապետ Տիլպէրեան	2	"
Գալուստ Գալաթեան	2	"
Մարտիրոս Լուսապետեան	2	"
Միլիթիան Միլիթիեան	1	"
Սարգիս Օմիւռնակիսեան	1	"
Մուրատ Մուրատեան	1	"
Գալուստ Բէսիքաշեան	2	"
Յակոբ Տամրաճեան	1	"
Ստեփան Պալաթեան	3	"
Աւաթէ Լեքիզեան	2	"
Թադէոս Տամրաճիեան	1	"
Դաւիթ Կոստանդեան	1	"
Նստուածատուր Սիւնեացիեան	1	"
Կարապետ Տէտէեան	2	"
Գալուստ Կոստանդեան	1	"
բաժին	62	"

Վարի գումարը	62	բաժին
Յովհաննէս Սիւնեացիեան	1	"
Կարապետ Տիլպէրեան	1	"
Ղալաթոս Յովհաննէս	1	"
Ստեփան Գալաթեան	1	"
Թադէոս Լուսապետեան	1	"
Յովհաննէս Ս. Լալապետեան	1	"
Յակոբ Խարաշեան	1	"
Սարգիս Ս. Խաչատրեան	1	"
Պետրոս Էրեւանեան	1	"
Սարգիս Սիւնեացի	1	"

Ազգասէր Պարոնայք :

Պողոս Պէյ Լուսապետ	15	"
Յօհաննէս Սարգապետ	2	"
Փիլիպպոս Վարդապետ	1	"
Յովհաննէս Սիւնեացի	5	"
Լուսապետ	5	"
Ստեփան Գալաթեան	5	"
Սարգիս Սիւնեացի	4	"
Կարապետ Լալապետեան	3	"
Լեւոնտակէս Է. Տիլպէրի Էֆէնտի	2	"
Յովհաննէս Է. Ս. Լալապետ	2	"
Բարդուղ Կիւլպէնկեան	2	"
Սեֆէր Բալապետեան	2	"
Վահան Տիլպէրեան	2	"
Խաչատուր Յակոբեան	2	"
Մատթէոս Ղալաթեան	2	"
Գրիգոր Լուսապետ	1	"

Գահիրէ ստորագրող Պարոնայք :

Գերապատիւ Գաբրիէլ Լըք		
Լալապետ	2	"
Փոխտնորդ Պողոս Վարդապետ	1	"
Գրիգոր Վարդապետ	1	"
Մահմետ Լեքսեան և Մահմետի		
Յակոբ Լեքապետեան	10	"
Կարապետ Գալաթեան	3	"
Կարապետ Թէրզեան	2	"
Ստեփան Էֆէնտի Տիլպէրեան	1	"
բաժին	142	"

թացիք մարդու միս կուտէին..... և այլն. ու տահա ա-
տոնց նման ուրիշ աղքատէ անկարգ բարքեր ու սովորու-
թիւններ մէջ բերելով՝ ու անոնց օրէնսդիրներուն մէջ,
բնական օրէնքին վրայք եղած զանազան ու իրարու հա-
կառակ կործանները զորցելով ըստ ճշմարտութեան կը հակա-
ռակին :

Բայց ամմէն մարդ խելացի չէ (տէյի) խեղճ չի կայ ը-
սելով ու ամմէն մարդ երաժշտութեան նշաններուն (նօ-
թաներուն) յատկացած մասնաւոր ձայները չի գիտեր
(տէյի) անոնք նշանական ձեւեր չեն ըսելով անխելութե-
թիւն չէ՞ մի : Իրաւ է որ, մարդ միշտ ան բնական օրէն-
քին ու չի գնիր, ու անկա ճանչնայ ալ նէ՝ անկա չի
բռնիր, բայց անհասկանալիութիւնն ու անուշադրութիւնը
այն օրէնքին զօրութիւնը, ու արդարութիւնը կրնա՞ն
մի ոչնչացնել : Ան օրէնքը՝ ազգաց իրենց մէջ ըրած դա-
շնեքներէն ու օրէնսդիրներուն կամքէն կապւած չէ. հա-
պա մեր անձին, իր բոլորը գտնուած բաներուն հետ ու-
նեցած հաստատուն կապերուն վրայ հաստատուած է :
Սենք պէտք է որ, մարդոց, խելունքին գլուխին եղած
ժամանակի ընկերքին քննենք նայինք, և ո՞չ թէ կիր-

քիրնուն հետեւած ժամանակի բրոնզին :

ՀԱՂԱԿՐԱՏ ԲԺԻՇԿ ՄԸ :

Հօլանտացի անուանի բժիշկին մէկը՝ շատ ժամանակ
էր որ, Լոնտոն կը բնակէր : Օր մը քաղաքին հրա-
պարակներուն մէկէն անցնելիքէն, տեսաւ որ շա-
ղակաւ (եպիմա) բժիշկին մէկը՝ վեց ձիով շքեղ
կառք մը հեծեր, ու խելով՝ ալ հագուած սրգված ծառա-
ներ ետին ձգեր, ժողովուրդին ամմէն մէկուն իր հի-
ւանդութիւնը նայելով զեղ կը բաժնէր, որ չորս կող-
մէն եկեր կառքին բոլորը պատեր էր : Հօլանտացի
երկար ժամանակ անկա հոն գննելէն ետեւ, մէկալ օրն
ալ ելաւ անոր տունը գնաց ու քովը մտնելով՝ «պարոն,
«ըսաւ անոր, երեկ հրամանաւրդ ճամբան երթալիքէն
«ամմէն կերպ հիւանդութեան գեղ ունիմ կըսէիր կոր,
«իմ հետաքրքրութեանս ալ զեղ ունիմ մի արդեօք,
«ես երեկ աղէկ մը քեզի նայեցայ. ինձի եկաւ թէ
«ես քեզ պիտի ճանչնայի, բայց չեյտեմ մենք ո՞ր
«իրար տեսնը ենք :

Պատասխան տուաւ բժիշկը :
«Կայնէ որ քու սիրտը հանգստացնեմ : Եւս շատ ժա-
մանակ էր որ, Ռօլտը տիկինին քով ծառայութիւն
«կընէի. ու դուն ալ հոն շատ կուգայիր. բայց հիմայ ի-
«րեք տարի կայ որ անոր քովէն ելայ բժշկութիւն կնեմ
«կոր» :

Պատասխան տուաւ Հօլանտացին :
«Ի՞նչ քանի՞ օր կերթայ նէ՞՝ հետաքրքրութիւնս կե-
«նելոյնս կոր : Երեք տարւան մէջ ստացված բժշկու-
«թիւնովդ ի՞նչպէս կը լայ որ այսչափ ծանր ծախքե-
«րուն տակէն ելելու չափ ստակ կրնաս կոր վաստակիլ :
«ու ես որ գիշեր ցորեկ աս արհեստին ետեւէն եմ, ու
«բաւական անուն ալ ստացեր եմ ու (կէնէ) չեմ կրնար
«իմ պզտի տունս աղէկ մը պահել» :

Պատասխան տուաւ բժիշկը :
«Եւս հարցունքիդ պատասխանը տունել կուգես նէ,
«առաջ պէտք է որ ես քեզի քանի մը բան հարցունեմ
«անոնց պատասխանը տաս» :
«Հատ աղէկ» ըսաւ Հօլանտացին :
«Ի՞նչ Լոնտոնի էն բանակ փողոցներուն մէկը նստե-

Ետքի երեսի գումարը	142	բաժին
Մինաս Էֆենտի Միքայելյան	1	"
Յոկոբ Յովսէփեան Ճիհատիյէ	1	"
Մարաֆը	1	"
Ղազար Միսաքեան արկղտպետ	1	"
Գեորգ Երզնկեան մախաէնճի	1	"
Երամ Միսաքեան	1	"
Գեորգ Յովսէփեան	1	"
Եղիա Ճիվաճիւրճի	1	"
Ստեփան Գեորգեան բժիշկ	1	"
Սահակ Յովսէփեան	2	"
Յովսէփ Յակոբեան	1	"
Մեղրոն Յովսէփեան	1	"
Յարութիւն Բարսեղեան	1	"
Սահակ Կալստեան	1	"
Միքայէլ Գեորգ Բարսեղեան	1	"
Խաչատուր Թիւթիւնճի	1	"

Դաւրէժ (Պարսկաստան)
Պարոնայք

Լազ Խան Մէլիք Մէհապեանց		
Լսպետ	10	"
Վարդան և Կալուստ Ե		
Վարդանեանց	2	"
Թովմաս Է. Ճալալեանց		
Աթլեցի վաճառական ի Դաւրէժ	1	"
Լմիրեան Յովհաննէս Լմիր		
եանց և Սկրտիչ տէր Մարգարեանց		
վաճառականը նոր Զուլայեցի	1	"
Հին Կախշեանու քաղաքական		
դատաստանին նուար ազնիւ Գեորգ		
Պ. Օրբէյեանց	1	"
Լնդրէաս Պ. Օրբէյեանց ազնիւ	1	"
Եգոր Տփիսեցի Պէժոով	1	"
Գաբրիէլ Բրտինով Տփիսեցի	1	"
Եղարբ Մէլիք Մինասեանց Բաւ		
բէլ և Ստեփաննոս Խան	2	"
Միքայէլ Եղեքսանդր Ղուկնով		
Տփիսեցի	1	"
Լստուածատուր և Բախշի Ղա		
լադեանց	1	"
Ստեփաննոս տէր Խաչատրեան		
Դաւթեանց	1	"
բաժին	181	"

Հնդկաստան ստորագրող

Պարոնայք

Վարի գումարը	181	բաժին
Հիկոդոս Բէյրամեհեան	1	"
Գրիգոր Մարկոս Յովսէփեան	1	"
Սէթ Լազարբ	1	"
Ս. Թ. Բաքարեանց	1	"
Յարութիւն Սահտեան Կալստեան		
Սալիշեանց, Պարսա	1	"
բաժին	186	"
Թիւ 118 Բըշալյոս Բարսեղեանին		
մէջ գրածնիս	5	"
Թիւ 119 ին մէջ ևս գրածնիս	208	"
բաժին	399	"

Մնացածները ևս հետեւեալ Թիւով մը պիտի հրատարակենք։ Բրժան կը համարենք ծանուցանել հասարակութեանը թէ, Ստեփան աղայ Լաքիլեան և որդիք որոնք անցած շաբաթ հինգ բաժին գրած էին, բարեհաճեցան այս անգամ հինգ բաժին ևս ստորագրել որով ընդ ամենը տասը բաժին կը լայ։

.....

Գաղղիայի մաքսատուններուն կառավարութեանը ցուցակին համեմատ՝ 1841 ին Օվիցցերին հին Կաղղիա 22,200,000 Ֆրանքի ապրանք եկաւ. ու Կաղղիայէն Օվիցցերի դացածները՝ 39,400,000 Ֆրանքի կը հասնին։ Օվիցցերի քաղաքները՝ ու ընդ երկիրներուն նայելով, ամենէն շատ առուստուր կընէ Կաղղիայի հետ։

— Դոյեմբերի 15 ին կէս գիշերվան մօտ Լոնդոն (Սիկիլիա) սկսաւ կրակ դուրս տալ. լավա ըսած նիւթը՝ 1838 ին բացւած բերաններէն դուրս կը վազէր, երկու գետի նման միջակ մեծութիւնով։ Հրաբուխը բռնկէին քանի մը օր առաջ՝ երկրաշարժութեան սաստիկ ցնցումներ լըսելէ ետք Բաւ զանի մէջ։ Բաւերմէն կրտսնուի եղբր գիշեր ժամանակ դուրս տըած կրակը բոլորակ ձևով ու բաւական տարածութեամբ։

Լնդդիացի մը զբօսանաց համար հետաքայ հաշիւ ըրեր է, 21,000,000 Թալէնին վրայօք, որ չի նայիք կը պարտաւորին վճարել Մեծ Բրիտանիայի կըսած վնասներուն փոխարէն։

Լյոս Թալէնները՝ թէ որ մէկը շարիւղ ըլլայ, կըսէ, մէկզմէկու բով, կընայ ուղիղ գիծ մը կազմել Պրինկլոնէն ինչնան Պէրուիք Ուփըն Գուիտ, որ Լնդդիայի խիտ մեծ երկայնութեան տարածութիւնն է. Թալէնին տրամագիծը՝ 1 1/5 բլթափ ըլլալով, Թալէններուն շարքը գիծ մը կը կազմէ 397 1/2 անգղիական փարսախի երկայնութեամբ։

.....

Լստիճանք բարեխառնութեան Օվիւնիյ, գիտեալ ի միջօրէի և եղեալ ըստ բաժանման Սոմուրի։

	Ի ստուերի	Հարեու
Ռ. բաթ	1	Հունվար + 7 1/2 աստիճան 19 1/2 աս.
Շաբաթ	2	" + 9 " 00 "
Կիրակէ	3	" + 11 " 18 1/2 "
Երկուշաբթի	4	" + 11 " 00 "
Երեքշաբթի	5	" + 11 1/2 " 16 1/2 "
Չորեքշաբթի	6	" + 10 1/2 " 19 1/2 "
Հինգշաբթի	7	" + 10 1/2 " 00 "

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՃԻՆՈՍԱԿ

Օվիւնիյ, 8 Հունվար

Մեր վերջի ծանօթութիւններէն և տըր բազաքիս առուստուր վիճակը գրիթէ փոփոխութիւն մը չընկալաւ ամենէն թէ եւրոպայի անյաջող լուրերուն և թէ յունաց և հայոց տօներուն պատճառով. միայն սոսամին գինը քիչ մը բարձրացաւ ու 3100 քիլէի չափ ծախեցաւ 40 լուռուշի ալօլոյ քիլէն. նմանապէս 20 սէփէթի չափ աֆիօն վաճառուեցաւ աս շաբթիվան առջի օրերը 82-83 լուռուշի չէքին ու երեկ 10 սէփէթ 85 շուռուշի առին. ուրիշ երեւելի ծախք մը չեղաւ այս շաբաթ։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ԿՈՒՈՒՆԵՂԵԼՆ

Վարք զօրավարաց անուանեաց։

Լս գիրքս Վիեննայի Միթարեան Միարանութեան, և Վիեննայի Հոմանեանց գիտնական վարդապետը լատիներէնէն Թարգմաներէ. հեղինակը համառօտ բաց ընտիր ոճով Հունաց երեւելի զօրավարներուն վարքը կը պատմէ ու շատ անուանի բոլոր լատին հեղինակներուն մէջ. Պատմագիրն աղբորութեանը նման ըլլալով հայերէն Թարգմանութիւնն ալ, կը յուսանք որ մեր աղջնալ մեծ սիրով ու փափագանք պիտի ընդունի աս գիրքը, որով թէ Թարգմանին վստակը պատկի, ու թէ աղջը պայծառանայ, որուն համար կաշխատի յիշեալ Միարանութիւնը։

ԱՐԴԱՆՈՅՍ ԱՐԽԱՏԵԼՆ. Լս Օրագիրը

շաբաթը անգամ մը կը տըլլի։

Տարեկան ստորագրութեան գինը՝ 120 լուռուշ և կանիիկ (փէշին). ով որ ուզէ կընայ ստորագրել։

Իզմիր՝ օրագրութեան տպարանը։

Պոլիս՝ երկրորդ խանը Միմանց Միքտիշ աղային գրատունը։

Պուրսա՝ Բապաքճեան Միարանութեան Կրիգոր աղայից մահաղան։

Լազքսանդրիա՝ Լազքսանեան Կարապետ աղային մահաղան։

Գահիթէ՝ Լազքարեանց մահտեան Լազքսան աղային գրատունը։

Հոպպէ՝ Սարգիսեան աղայ Հակոբին գրատունը։

Թրեստ՝ Լազքեան Կրիգոր աղային գրատունը։

Լազքուս՝ աղազեանց Հարութիւն աղային մահաղան։

Լէն՝ Խասապեան Կազար աղային տունը։

Լաշ՝ Պըրքընեան աղայ եղբարց մահաղան։

Պաղատա՝ Լնդդիայ առաջին Թարգման աղայ Խաչիկին տունը։

Կարէթ՝ Հիմաղանեան Վարդանեանց աղայ Կաստին վաճառատունը։

Իիէհրան՝ Լազքեանց Թաղէոս Խանին բնակարանը։

Սպահան՝ Լմիրեանց աղայ Լմիրեանի վաճառատունը։

Պոմպա՝ յարգի պարոնաց Լազքուր որդուց և ընկերաց վաճառատունը։

Սինկափոր ու Պաղալիա՝ յարգի պարոնաց Սէթ եղբարց գրատունը։

Դ. ՏՊԱՐԵՆԻ ՍՏԵՓԵՆՆՈՍԻ ՊԵՊՈՆԵՆ

“Դեռ “կրկնեց բժիշկը” օրը անկէ քանի՞ մարդ կանցնի “կրկարծես”։

Պատասխան տուաւ Հոլանտացին։

“Լստիկա ճիշդ մը քեզի համբել զուրցեղ գփար բան

“է. բայց ասանկ հաշիւ մը ընելով՝ ըսենք թէ՛ օրը տասը

“հազար մարդ կանցնի”։

Հարունակեց բժիշկը։

“Եւ անոնց մէջէն քանի՞ն խելացի, քանի՞ն անխելք

“է տէի կրկարծես”։

Պատասխան տուաւ Հոլանտացին։

“Եւ խելացին ու անխելքը իրարմէ որոշեղ քիչ մը

“կօթ եկաւ, տասը հազարէն հարուրը խելացի ելէ նէ՛

“քար կը ձաթի”։

“Եւ հա, կրկնեց բժիշկը, քու հարցուցածիդ պատաս-

“խանը՝ դուն քեզի տուիր, ան տասը հազարին մէջէն

“հարուր խելացին քեզի եկող ծուխերն (միւշտերի) մնա-

“ցած ինը հազար ինը հարիւրներն ալ ինծի եկող ան-

“խելքներն են”։